

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-наукову програму «Українознавство та історія науки»
підготовки доктора філософії за спеціальністю
032 «Історія та археологія» у Національному технічному
університеті «Харківський політехнічний інститут»

Підготовка докторів філософії за спеціальністю 032 «Історія та археологія» є складовою частиною концепції формування гуманітарно-технічної еліти ХХІ ст., що реалізована в Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут».

Зміст програми підготовки докторів філософії відповідає предметній галузі, визначеній для неї спеціальності та вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти.

Програма чітко структурована і систематизована, її елементи логічно взаємопов'язані, що дає можливість максимально ефективно побудувати процес навчання. Застосування різноманітних форм та методів навчання і контролю спрямоване на досягнення зазначених в освітній програмі результатів. Аналіз змісту освітньо-наукової програми свідчить про можливість формування індивідуальної освітньої стратегії аспіранта. Цьому сприяє самостійний вибір здобувачами навчальних дисциплін в обсязі, передбаченим законодавством.

В освітньо-науковій програмі особлива увага приділяється не тільки теоретико-методологічній, але й практичній підготовці аспіранта, що дає можливість здобути необхідні для подальшої професійної діяльності компетентності та навички.

Аспіранти мають можливість ознайомитися із сучасними напрямами історичних досліджень, методологією наукової роботи, найважливішими досягненнями української науки, роллю Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» в процесі науково-технічного розвитку країни, різними аспектами вітчизняної історії, культури, етнології.

Випускник програми, який досяг заявлених цілей та програмних результатів і отримав диплом доктора філософії, може працювати на посадах, пов'язаних з науково-дослідною та викладацькою діяльністю у ЗВО України.

Зазначені вище переваги рецензованої програми дають підстави рекомендувати освітньо-наукову програму за спеціальністю 032 «Історія та археологія» Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» до використання в освітньому процесі.

Доктор історичних наук,
в.о. зав. відділу
історії та соціології науки і техніки
ДУ «Інститут досліджень науково-технічного
потенціалу та історії науки

Підпись А. С. Литвинко
засвідчує

А. С. Литвинко

ВІДГУК
НА ОСВІТНЬО-НАУКОВУ ПРОГРАМУ ПІДГОТОВКИ
«ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ» ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 032 – «ІСТОРІЯ ТА
АРХЕОЛОГІЯ» У НАЦІОНАЛЬНОМУ ТЕХНІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Освітньо-наукова програма орієнтована на підготовку науково-педагогічних кадрів, сприяє формуванню знань, умінь та навичок для проведення ефективної дослідницької роботи, зокрема: вміння застосовувати методи наукових досліджень, аналізувати історичні джерела та літературу, бачити причинно-наслідкові зв'язки та закономірності історичного процесу, аргументувати власну позицію тощо. Запропоновані у програмі освітні та наукові складові сприяють досягненню заявлених цілей та програмних результатів. Дисципліни вільного вибору орієнтують здобувачів досліджувати актуальні проблеми історичної науки, дають можливість максимально проявити свої творчі здібності під час виконання дисертаційного дослідження.

Освітньо-науковою програмою враховано останні тенденції розвитку спеціальності 032 – «Історія та археологія», а саме: забезпечується необхідний рівень теоретико-методологічної і практичної підготовки аспіранта, створюються умови для оволодіння компетентностями, необхідними для подальшої науково-педагогічної діяльності.

Запропонована до розгляду освітньо-наукова програма за спеціальністю 032 – «Історія та археологія» Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» відповідає інтересам роботодавців та здобувачів ступеня доктора філософії.

Таким чином, вищезазначені переваги дають підстави позитивно оцінити та рекомендувати освітньо-наукову програму до використання в освітньому процесі під час підготовки докторів філософії за спеціальністю 032 – «Історія та археологія» Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут».

Науковий співробітник
відділу зводу пам'яток
та облікової документації
ОКЗ «ХАРКІВСЬКИЙ
НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ
ЦЕНТР ОХОРОНИ КУЛЬТУРНОЇ
СПАДЩИНИ»

Ярослав ЛХОЛЄТОВ

Підпись засвідчує:
Директор
ОКЗ «ХАРКІВСЬКИЙ
НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ
ЦЕНТР ОХОРОНИ КУЛЬТУРНОЇ
СПАДЩИНИ»

Олександр ТРИТИННИК

22.04.2024 р.

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-наукову програму підготовки
«Доктора філософії» за спеціальністю 032 «Історія та археологія»
у Національному технічному університеті
«Харківський політехнічний інститут»

В умовах російсько-української війни та інтеграції України в європейську спільноту зростає необхідність у пожвавленні інноваційної науково-практичної діяльності та реалізації програми реформ. Цьому безумовно сприятиме поглиблення вивчення історії науки і техніки та українознавства.

Крім того, Харківщина продовжує займати вагоме місце серед регіонів України зі значною кількістю закладів і установ, які потребують висококваліфікованих кадрів в галузі історичної науки, що в умовах евакуації значної частки наукових співробітників в інші регіони України та за кордон стає дедалі більш важливим завданням.

Представлена освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії, що реалізується в Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут», є актуальною і цілком доречною на сучасному етапі розвитку вищої школи України. Зміст програми відповідає всім вимогам законодавства щодо навчального навантаження. Програма містить необхідні освітні компоненти. Вона дозволяє досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання завдяки якісній практичній підготовці, забезпечує формування компетенцій та навичок, потрібних як для наукової, так і викладацької діяльності.

Варто позитивно оцінити перелік фахових обов'язкових та вибіркових дисциплін. Втім, в умовах глобалізації та відведення англійської мови особливого місця в українському законодавстві, варто порекомендувати надати здобувачам можливість обирати курси англійською мовою.

Отже, освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії «Історія науки та українознавство» сприятиме підготовці висококваліфікованих докторів філософії за спеціальністю 032 «Історія та археологія» та може бути рекомендована до використання в освітньому процесі.

Доктор історичних наук, професор,
Інститут мистецтвознавства, фольклористики та
етнології ім. М.Т. Рильського
НАН України,
провідний науковий співробітник
відділу «Український етнологічний центр»

Володимир СКЛЯР

РЕЦЕНЗІЯ
НА ОСВІТНЬО-НАУКОВУ ПРОГРАМУ «ІСТОРІЯ НАУКИ ТА
УКРАЇНОЗНАВСТВО» ПІДГОТОВКИ
«ДОКТОРА ФЛОСОФІЙ» ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ
032 «ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ»
У НАЦІОНАЛЬНОМУ ТЕХНІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ «ХАРКІВСЬКИЙ
ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Освітньо-наукова програма «Історія науки та українознавство» складена відповідно до вимог Міністерства освіти і науки України. Ознайомлення з нею допомагає роботодавцю отримати інформацію щодо академічного та професійного профілю здобувачів.

Програма здійснює підготовку фахівців як у сфері дослідницької, так і педагогічної діяльності. Завдяки логічній будові програми відбувається поетапне формування теоретичних знань та практичних вмінь і навичок. Основні складові елементи програми сприяють досягненню заявлених у ній програмних результатів навчання.

Варто відзначити, що програма складена відповідно до сучасних досягнень у галузі історичної науки, спрямована на здобуття аспірантами компетентностей, необхідних для генерування нових ідей та розв'язання комплексних наукових проблем у галузі історичної науки, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, проведення власних наукових досліджень.

Освітньо-наукова програма враховує інтереси роботодавців. Можливість вибору навчальних дисциплін сприяє якісній підготовці фахівців, відповідно до потреб, що виникають на ринку праці.

Рекомендуємо для покращення якості підготовки фахівців, згідно до профілю окресленої освітньої програми, перш за все, розширити перелік вибіркових дисциплін відповідно до напрямів наукових досліджень професорсько-викладацького складу кафедри, оновити перелік представлених відповідно до рекомендацій стейкхолдерів.

Зазначені вище переваги надають підстави рекомендувати освітньо-наукову програму за спеціальністю 032 «Історія та археологія» Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» до використання в освітньому процесі.

Доктор історичних наук, доцент,
доцент кафедри інформаційних
технологій, факультет PR,
журналістики та кібербезпеки,
Київський національний
університет культури і мистецтв

Галина САЛАТА

21.02.2024р.

Рецензія
на освітньо-наукову програму підготовки
Доктора філософії за спеціальністю 032 «Історія та археологія»
у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний
інститут»

В освітньо-науковій програмі підготовки докторів філософії за спеціальністю 032 «Історія та археологія» враховано актуальні напрями та новітні тенденції розвитку спеціальності. Програма відповідає інтересам здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, створює сприятливі умови для роботи аспіранта.

Представлена на рецензування ОНП «Історія науки та українознавство» здобувачів третього рівня вищої освіти галузі знань 03 Гуманітарні науки містить всі необхідні складові, зокрема мету, характеристику, опис придатності випускників до працевлаштування та подальшого навчання, оцінювання результатів навчання, програмні компетентності, програмні результати навчання, ресурсне забезпечення реалізації програми, академічну мобільність. Тож підготовка здобувачів третього рівня вищої освіти за спеціальністю 032 «Історія та археологія» в НТУ «ХПІ» є актуальну і доцільною.

Освітньо-наукова програма орієнтує здобувачів досліджувати актуальні проблеми сучасної історичної науки. Спирається на генерування інноваційних ідей в обраних напрямах дисертаційних досліджень. Формує у здобувачів навички ефективного використання історичних джерел та літератури. Допомагає сформувати вміння доцільно та кваліфіковано застосовувати методи наукових досліджень.

Обираючи навчальні дисципліни освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії за спеціальністю 032 «Історія та археологія», здобувачі отримують можливість максимально розкрити власний інтелектуальний потенціал під час виконання дисертаційного дослідження. Форми та методи навчання і контролю знань сприяють досягненню заявлених цілей та програмних результатів.

Варто відзначити, що програма забезпечує оптимальне співвідношення теоретико-методологічної і практичної підготовки аспіранта, що дас йому можливість оволодіти необхідними компетентностями для подальшої професійної діяльності.

Отже, зазначені вище переваги дають підстави позитивно оцінити освітньо-наукову програму за спеціальністю 032 «Історія та археологія» Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут».

Рецензент:

докторка історичних наук, доцентка,
професорка кафедри соціально-гуманітарної
підготовки та психології Західноукраїнського інституту
ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія
управління персоналом»

Н.М. Кушлакова

Підпись Кушлакової Н.М. середи
секретар Шестакова І.І. Шаг

23.02.2024р.

РЕЦЕПІЯ
на ОНП «УКРАЇНОЗНАВСТВО ТА ІСТОРІЯ НАУКИ»
підготовки доктора філософії за спеціальністю
032 «Історія та археологія»
у умовах Національного технічного університету «Харківський
політехнічний інститут»

Освітньо-наукова програма підготовка докторів філософії за спеціальністю 032 «Історія та археологія» у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» здійснюється з урахуванням тенденцій розвитку даної спеціальності, ринку праці, професійних інтересів здобувачів. Структура ОНП «Українознавство та історія науки» відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності та вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти. ОНП орієнтована на підготовку науково-педагогічних кадрів, сприяє формуванню знань, умінь та навичок ефективної дослідницької роботи: вміння застосовувати методи наукових досліджень, аналізувати історичні джерела та літературу, бачити причинно-наслідкові зв'язки та закономірності історичного процесу, аргументувати і відстоювати власну позицію тощо.

Запропоновані у програмі освітні складові сприяють досягненню заявлених цілей та програмних результатів. Дисципліни вільного вибору орієнтують здобувачів досліджувати актуальні проблеми сучасної історичної науки, дають можливість максимально розкрити власний інтелектуальний потенціал під час виконання дисертаційного дослідження.

Варто відзначити, що програма складена відповідно до сучасних досягнень в галузі історичної науки, спрямована на здобуття аспірантами компетентностей, необхідних для генерування нових ідей та розв'язання комплексних наукових проблем у галузі історичної науки, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, проведення власних наукових досліджень.

В програмі враховані останні тенденції розвитку спеціальності 032 «Історія та археологія», забезпечується оптимальне співвідношення теоретико-методологічної і практичної підготовки аспіранта, створюються умови для оволодіння компетентностями, необхідними для подальшої професійної діяльності.

Отже, зазначені вище переваги дають підстави позитивно оцінити освітньо-наукову програму за спеціальністю 032 «Історія та археологія» Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» та рекомендувати її до використання в освітньому процесі.

Директор Центру краснавства імені
академіка П. Т. Троцька, кандидат
історичних наук, професор

Сергій КУДЕЛКО

26.02.2024 р.

